

»Du elskede ret og hadede uret, derfor salvede Gud, din Gud, dig med glædens olie« (Hebr. 1,9)

Den lyse tro

Det er altid betagende at betragte en solopgang. Den begynder på det laveste punkt i horisonten og stiger så hele tiden, indtil solen står i zenit. En solopgang, der begynder fra det høje, har intet menneske nogen sinde oplevet – det er lige ved at være en selvmodsigelse, thi hvordan kan solen gå op, når den begynder fra det høje? Ikke desto mindre taler den gamle *Zakarias*, fyldt af Helligånden, om, at solopgangen fra det høje vil besøge os for at skinne for dem, der sidder i mørke og dødens skygge, og lede vore fødder ind på fredens vej (Luk. 1,78-79).

Fra det høje

Her er tale om en solopgang, som ingen kunne forudberegne – en solopgang, der strider imod alt, hvad mennesker har erfaret og forstår ved solopgang – en solopgang så overraskende og vidunderlig, at ingen kan sige: »Sådan havde jeg netop forestillet mig den.«

Den var *fra det høje*, thi derfra kom vor Herre Jesus, verdens lys og verdens Frelser. Men hvem forstod, da han kom, at han var Menneskesønnen, som steg ned fra Himmelen, men samtidig Menneskesønnen, som *er* i Himmelen (Johs. 3,13)?

Han var Ordet, der var hos Gud i det høje, Ordet, der var Gud, Ordet, der nu steg ned fra det høje og blev kød og tog bolig iblandt os, og vi så hans herlighed – en herlighed, større end nogen jordisk solopgangs, hvor herlig og skøn den end kan være.

Derfor udbrød den mangfoldige himmelske hærske, som lovpriste Gud, så hyrderne ude på Betlehems marker aldrig kunne glemme det: »Ære være Gud *i det højeste*« (Luk. 2,14), thi derfra udgik den overvældende solopgang over alle os, der uden den var forblevet siddende i mørket og i dødens skygge.

Medens den daglige solopgang er en del af den *gamle* skabning, der skal forgå, er solopgangen fra det høje begyndelsen til den *nye* skabning, der aldrig skal forgå. Gud sagde atter: »Der blive lys!« og der blev lys helt ind i dødens og fortabelsens mørke.

Vor Herre Jesus kunne med rette sige: »Jeg er *ovenfra* – jeg er ikke af denne verden« (Johs. 8,23). Vi er *nedenfra* – vi er af denne verden – og denne verden har ikke tilstrækkeligt med lys til at skinne ind i mørket og døden. Der må en solopgang *ovenfra* til med et stærkere lys end det naturlige, om vi, der er *nedenfra*, skal finde vejen ud af mørket og døden.

Denne verdens solopgang begynder *nedenfra* og ender *nedentil* hver dag. Den

symboliserer denne verdens muligheder; de er *nedenfra* og ender *nedentil*. Det gælder ethvert lys, som den menneskelige tanke tænder, ethvert håb, den menneskelige anstrengelse skaber, ethvert løfte om tilfredsstillelse, de menneskelige programmer udsteder. De kan nok stråle en kort tid i zenit – men så går de hurtigt ned – og så skuffes alle, som satte deres lid til dem.

Helt anderledes med solopgangen fra det høje; den begynder fra det høje, og den går aldrig ned, end ikke når det ser ud dertil. Ethvert håb, den skaber, bliver til fulde opfyldt, ethvert løfte indfriet.

Da Herren steg herved og lod sig føde i ringhed, var det ikke nedgang? Og da han endte sit jordeliv som en misdæder på et kors, var det andet end nedgang?

Set fra denne verdens synspunkt var det naturligvis ikke blot nedgang, men undergang. Men aldrig har solopgangen fra det høje strålet i større og kraftigere glans end hin langfredag, da den jordiske sol formørkedes, og alt blev indhyllet i mørke. Da udfoldede Guds kærligheds kraft sig i hele sin fylde – da mistede mørket sin magt – da tændtes frelsens lys for alle os fortabte og dødsdømte syndere. Derfor sagde Herren om sin død på korsets træ, at det var hans *ophøjelse* (Johs. 12,32-33). Her steg solopgangen fra det høje til det højeste af alt: *Guds evige frelsesråds fuldbyrdelse*.

Herefter kan der naturligvis aldrig blive tale om nedgang, thi nu er mørket besejret, og vi, der har fundet vejen ud af mørket og døden, venter nu kun på, at denne sol skal bryde frem i al sin glans ved Herrens komme.

Da omskabes alt – den nuværende verden og dens solsystem med opgang og nedgang opløses og forsvinder – en ny jord, hvor retfærdighed bor, og nye himle træder frem; Guds herlighed oplyser hele den nye skabning – da ser alle, at solopgangen fra det høje ikke kendte nogen nedgang, og at den nu står i *evig zenit* – Gud Herren selv skal lyse over den forløste skabning.

Lyset i vort liv

Zakarias sagde, at solopgangen fra det høje vil *besøge* os; hermed tilkendegav han, vejledet af Helligånden, at der i et menneskeliv er noget, der hedder *besøgelsestiden*, og at ingen kan regne med, at den varer livet igennem.

Skal vi komme ud af mørket og døden, må vi følge lyset fra solopgangen fra det høje, når det besøger os, vækker vor samvittighed og kalder os til omven-

delse. Lyset er så skarpt, at hele vort liv ligger blottet og bart; det føles ofte som et sværd, der trænger igennem marv og ben med dødens kraft. Men unddrager vi os ikke den tilintetgørende dom, da har lyset også den virkning, at det åbenbarer vor samvittighed, at Jesus er *Guds lam*, der bar al *min* synd og skænker mig dødsyge menneske lægedom ved sine sår. Således leder det os ud af mørket og dødens skygge – det frelser os!

Saligt at give agt på besøgestiden – forfærdeligt at forhærde sig i den!

Nu bor lyset fra solopgangen i det høje i vore hjerter (2. Kor. 4,6); det er som en overvældende kraft (kender du nogen vældigere kraft end solens?) i et skrøbeligt lerkar, hvormed det står fast, at den overvældende kraft er fra Gud, men ikke fra os på nogen måde.

Gang på gang ser det også i vort liv ud, som om det går *nedad* – vi kan være hårdt trængte, tvivlrådige, forfulgte, slået ud – ja, det kan se ud, som om nu er det forbi – mange ryster på hovedet, trækker på skulderen og siger: »Hvad har han udrettet?« eller: »Hendes liv førte ikke til noget!« – men se, som solen strålede allerstærkest, da Herren hang magtesløs på sit kors, og menneskene rystede på hovedet ad ham, således stråler det også stærkest i vort liv, når mennesker siger: »Nedad!« men vi ved troens Ånd stille siger: »Opad!« og lader vort liv og vort arbejde falde i jorden som et hvedekorn.

Tænk, i sådanne mørke tider skinner lyset allerstærkest – og da får vi, hvad en af mine gode venner her på Langeland kalder den *lyse tro*.

Du soles sol fra Betlehem!

hav tak og lov og pris

for hvert et glimt fra

Lysets hjem og fra dit Paradis.

Stol på HERREN af hele dit hjerte

At stole på af hele sit hjerte er at sige det samme to gange, thi man kan ikke stole på nogen, uden det er af hele sit hjerte. Når Skriften i Ordspr. 3,5 siger: »Stol på HERREN af hele dit hjerte,« er det næsten at sige det samme tre gange, thi hvordan skulle noget menneske have med HERREN at gøre uden at stole på ham af hele sit hjerte?

Ikke desto mindre finder Helligånden det nødvendigt at understrege, hvad der burde være en selvfølge, thi Guds Ånd ved, hvor sendrægtige vi er til at stole på Herren, og hvor hurtige vi er til at forlade os på vor forstand.

HERREN

Den evige Gud er underfuld i visdom, stor i forstand; han lagde jordens grundvolde med visdom, og alle hans tanker er gennemtænkte til bunds. Aldrig har han gjort noget forkert, så han måtte sige: »Jeg tog desværre fejl!« Han kender enden fra begyndelsen og ved, hvad du vil sige, før ordene er formet på dine læber. Han kender også dine tanker, før de er blevet dig selv bevidste, ja han kender enhver skabning i hele universet, lige fra de milliarder af stjerner, han har strøet ud over himmelen, til det mindste kryb på marken, og han kalder dem alle ved navn. De store verdensrigter er for ham som en dråbe på en spand, som et fnug på vægten, han bestemmer deres tid og gør ende på deres magt, når han vil.

Et menneske er derimod fra i går og ved intet; han kender ikke næste time og forstår intet fra grunden af. Alligevel stoler han hellere på sin forstand end på Gud; sådan er syndefaldets frygtelige natur: »Vi vil være som Gud til at kende godt og ondt!« Dermed gør vi os selv til Herr og skubber HERREN til side – måske ikke bevidst – måske ikke med ord – men i gerning.

Forlad dig ikke på din forstand

Valget står imellem at stole på HERREN eller forlade sig på sin forstand. Det valg er ikke overstået engang for alle, men melder sig atter og atter livet igennem, thi vi vandrer jo i tro.

Til Abram sagde HERREN: »Drag ud fra dit land, fra din slægt og din faders hus til det land, jeg vil vise dig, så vil jeg gøre dig til et stort folk, og jeg vil velsigne dig og gøre dit navn stort, og vær en velsignelse« (1. Mos. 12,1-2). De ord fra Guds mund stred imod al såkaldt sund fornuft, men tænk, hvad Abram var gået glip af, hvis han havde forladt sig på sin forstand, sin »sunde« fornuft og derfor var blevet hjemme i sine trygge forhold?

Til Moses sagde HERREN: »Gå til Farao og før mit folk ud!« Det stred endnu mere imod al sund fornuft, og det kneb da også gevaldigt for Moses at høre op med at forlade sig på, hvad hans forstand sagde, og stole på, hvad Gud sagde, men til sidst lykkedes det ham ved Guds store nåde. Tænk, hvor rigt Moses' liv blev, hvor underfuldt i enhver henseende, fordi han herefter forlod sig på HERREN af hele sit hjerte, men ikke på sin forstand. Det prægede ham resten af livet, og det gjorde ham til Guds ven.

Sådan kunne vi blive ved med at pege på dem, der stode på HERREN af hele deres hjerte og ikke forlod sig på deres forstand. De er vore forbilleder på troens vandring hernede.

Hav ham i tanke på alle dine veje

Der er intet skridt på vor vej, vi skal tage på egen hånd, ledet af vor fornuft og tanke; vi skal derimod have HERREN i tanke ved hvert nyt skridt, hver ny afgørelse, hver ny stillingtagen til dette eller hint.

Da lærer vi så småt at sanse, hvad Guds er, og følge ham skridt for skridt.

Holder vi derimod os selv for viise, kommer vi bort fra afhængigheden af ham. Da mener vi, at vi forstår os på tingene, og så undgår vi ikke at tage fejl og lede andre galt.

Da David havde kong Saul liggende sovende for sine fødder, var alle hans venner overbeviste om, at det var Gud, der nu gav David en lejlighed til at gøre det af med sin fjende og få en ende på alle sine trængsler. Men de sansede kun, hvad menneskers er; David derimod havde HERREN i tanke også på dette kritiske stadium af sin vej og sansede derfor, at det ikke var, som hans venner mente, men det direkte modsatte: han skulle ikke lægge hånd på sin fjende, men gøre vel imod ham!

Så længe David forblev afhængig af HERREN, jævnedes alle hans stier, men så snart han handlede efter sin forstand, rodede han sig ind i vanskeligheder; det skete, da han ville føre Guds ark til Jerusalem på sin egen måde og ikke gav Herren lejlighed til at vise ham, hvordan han ville have det gjort – det skete, da han flygtede over til filisterne – det skete, da han blev hjemme fra kampen for at nyde tilværelsen og faldt i synd med Batseba.

Der er kun een i menneskehedens historie, der altid har haft HERREN i tanke på alle sine veje; tænk, han, han alene har Guds velbehag; tænk, han, han alene har Guds fuldbragt vor frelse; om hans Ånd hersker i dig, vil den gang på gang påminde dig om ikke at forlade dig på din forstand,

men stole på HERREN af hele dit hjerte. Når du har lært det, har du lært troens hovedlektie.

Ær med din velstand HERREN

Der er næppe noget, der klarere afslører, om et menneske stoler på HERREN af hele sit hjerte eller forlader sig på sin forstand, end hans forhold til penge og ejendele.

Profeten Elias kom under hungersnøden til Zarepta, hvor der boede en enke; da han så hende, sagde han til hende, at hun skulle give ham en bid brød, men hun svarede: »Så sandt HERREN din Gud lever, jeg ejer ikke brød, men kun en håndfuld mel i krukken og lidt olie i dunken; jeg var netop ved at sanke et par stykker brænde for at gå hjem og tillave det til mig og min søn; og når vi har spist det, må vi dø.« Da sagde Elias til hende: »Frygt ikke! Gå hjem og gør, som du siger, men lav først et lille brød deraf til mig og bring mig det ...« Han lovede hende på HERRENS vegne, at hvis hun gjorde det, skulle melkrukken ikke blive tom og olien ikke slippe op.

Det er godt at spørge sig selv, om jeg i den situation ville have stølet af hele mit hjerte på, hvad Gud sagde til mig gennem sin tjener, profeten, eller om jeg ville have sagt til mig selv: »Det kan jeg ikke gøre – jeg kan ikke sætte profeten forud for min søn – det strider imod al sund fornuft – og så er denne profet tilmed en fremmed.«

Vi kan meget vel være tilbøjelige til at stole på HERREN, når det gælder åndelige, immaterielle ting, men forlade os på vor forstand, når det drejer sig om penge, økonomi og materielle goder i det hele taget.

Hver jul de senere år har dette månedsblad indeholdt nogle bemærkninger om de overmåde fattige kristne i Makedoniens menigheder (2. Kor. 8); denne tradition vil vi da ikke svinge i år!

Havde de stølet på deres sunde fornuft og kun sanset, hvad mennesker sanser, da havde de sagt: »Vi er så fattige og så hårdt trængte, at vi desværre må vente med at yde noget bidrag til menigheden i Jerusalem, hvor gerne vi end ville,« og ingen ville have bebrejdet dem noget uden Guds Ånd dybt nede i deres samvittighed; men hans stille stemme og næsten uhorlige hvisken kan man forholdsvis nemt overhøre, når alle andre er enige i, at makedonerne kunne naturligvis ikke handle anderledes.

Nu forholder det sig imidlertid således, at vi ikke er fattige og i dybe trængsler som makedonerne, men snarere velstående; derfor er en sammenligning med

dem måske ikke aktuel.

Men Gud slipper ikke så let sit tag i os, når han vil indskærpe os, at han også vil æres på det materielle område; følgelig siger Ordsprogene: »Ær med din velstand HERREN, med førstegrøden af din avl« (kap. 3,9); det er det samme som at stole på HERREN af hele sit hjerte og ikke forlade sig på sin forstand, når man lægger sit budget, hæver sin månedsløn eller forvalter sin formue. Herren lader os ikke være i tvivl om, at det er farligt at være velhavende; en rig kommer vanskeligt ind i Guds rige. Vi, der må anses for at leve i velstand, må derfor gøre os klart, at vi lever i en tilstand, der åndeligt og i evigheds lys er farlig og fyldt med risici. Vi glemmer så let, at vi ikke ejer vor velstand, men forvalter den for Gud; en dag skal vi aflægge regnskab for, hvorledes vi disponerede over den.

Da *Studd* fejrede sit bryllup, havde han og hans brud hver et skærf over deres bryllupsklædning, hvorpå der stod: »Forenede for at stride for HERREN«. Dagen før havde han givet hele sin store formue bort.

Hvad der stod på deres skærf gælder naturligvis ethvert helligt ægtepar. Vort liv, vor lykke, vort hjem, vore kræfter – og vore penge tilhører HERREN, og alt

sætter vi ind i tjenesten for ham. Anderledes kan det ikke være.

Hvorledes vi konkret skal gøre med vore penge, må ethvert ægtepar spørge HERREN om, men fælles for os alle er, at vi bør ære HAM dermed. Vort mål er ikke, at formuen skal øges, men at HERREN bliver æret – vort mål strækker helt ind i evigheden.

I *Karl Heims* prædiken om *Marias lovsang* nævnes en lille dreng, der på en vidunderlig måde havde fundet kærlighedens og gavmildhedens perle; vi finder hos denne purk ikke den ringeste antydning af, at han gjorde sig fortjent til noget ved at give af al sin magt; han var i dybere forstand end mange af os ældre (og klogere!) eet med tilværelsens inderste kildespring: den, som vil bevare sit liv, mister det, men den, som mister det for Jesu og evangeliets skyld, bevarer det – det er saligere at give end at tage.

Vor velstand kan desværre stå som en hindring og spærre vejen for os til denne salighed. Derfor vil vi atter løfte vore hjerter til Gud, der har givet os, hvad vi ejer, og som kan tage det fra os i morgen, og bede ham om nåde til praktisk og ærligt at ære ham med den – og jeg tror, han vil besvare vor bøn, thi han elsker os og vil ikke give os hen i penges, ejendeles og

velværes magt.

Han vil jo inderligt gerne, at vi stoler på Ham af hele vort hjerte, men ikke forlader os på vor forstand – og sandelig, Han er værd at stole på! Han har, som vi synger i en gammel sang, aldrig kunnet skuffe!

Julens påmindelse

I disse dage samler vi vort sind og vore tanker om vor Herres Jesu Kristi nåde, at han for vor skyld blev fattig, da han var rig, for at vi ved hans fattigdom skulle blive rige (2. Kor. 8,9); det lader os ikke upåvirkede.

Paulus siger også om ham, at han *gav afkald* på det, der retmæssigt var hans (Fil. 2,7). Når han tager os ind til sig i et fortroligt hjerteforhold, behøver vi ikke megen overtalelse for at slå ind på den vej, hvor vi med glæde giver afkald på dette og hint, fordi hans kærlighed tvinger os dertil.

Da oplever vi den glæde, verden ikke kender, den glæde, som Jesus omtaler som »min glæde«.

Ordsprogene giver os sandelig et godt råd, når de indskærper os: »Stol på HERREN af hele dit hjerte, men forlad dig ikke på din forstand!«